

Fővárosi Ítéltábla

Az ügy száma: 14.Gf.40.375/2022/17/II.

A felperes:

felperes1 (cím1)

A felperes képviselője:

dr. Stenczer Ákos Béla jogtanácsos

Az alperes:

alperes1 Korlátolt Felelősségű Társaság (cím2)

Az alperes képviselője: Dr. Keszthelyi Ügyvédi Iroda (cím3; ügyintéző: dr. Keszthelyi László ügyvéd)

A per tárgya: kötbér megfizetése

A fellebbezést benyújtó fél: alperes

Az elsőfokú bíróság: Fővárosi Törvényszék

A fellebbezéssel támadott határozat száma: 18.G.40.197/2021/47-I.

V é g z é s

A Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét hatályon kívül helyezi és az elsőfokú bíróságot új eljárásra és új határozat hozatalára utasítja.

A felperes másodfokú perköltségét 1.000.000 (egymillió) forint jogtanácsosi munkadíjban, az alperes másodfokú perköltségét 1.000.000 (egymillió) forint ügyvédi munkadíjban állapítja meg azzal, hogy a le nem rótt fellebbezési illeték összege 2.500.000 (kétfmillió-ötszázezer) forint.

A végzés ellen fellebbezésnek nincs helye.

I n d o k o l á s

I.

[1] A felperes keresetében 10.074.000 forint kötbér és annak 2019. április 27. napjától számított kamatai, valamint 73.600.900 forint kártérítés és annak 2019. április 12. napjától számított járulékai megfizetésére kérte kötelezni az alperest a Polgári Törvénykönyvről szóló 2013. évi V. törvény (a továbbiakban: Ptk.) 6:186. § (1) és (2) bekezdése, továbbá 6:142. §-a alapján.

II.

[2] Az alperes ellenkérelme a kereset elutasítására irányult. Viszontkeresetében 33.680.400 forint vállalkozói díj és annak 2019. március 6. napjától számított járulékai megfizetésére kérte kötelezni a felperest a Ptk. 6:238. §-a értelmében.

III.

[3] Az elsőfokú bíróság ítéletében kötelezte az alperest, hogy fizessen meg a felperesnek 83.674.900 forintot, 10.074.000 forint után 2019. április 27. napjától, 73.600.900 forint után 2019. április 12. napjától a kifizetésig számított, a késedelemmel érintett naptári félév első napján érvényes jegybanki alapkamat 8 százalékponttal növelt értékének megfelelő mértékű késedelmi kamatot, valamint 4.008.939 forint perköltséget. A viszontkeresetet elutasította és kötelezte az alperest, hogy fizessen meg az államnak külön felhívásra 3.000.000 forint le nem rótt eljárási illetéket.

III.1.

[4] Ítéletében a fellebbezés elbírálása szempontjából releváns tényként állapította meg, hogy a felperes mint megrendelő és az alperes mint vállalkozó 2016. július 1. napján kötöttek vállalkozási szerződést, amelynek 1.1. pontja szerint a vállalkozó elvállalta az felperes1 Pénzügyi Navigátor rendszerének szoftverfejlesztését, támogatási és üzemeltetési szolgáltatásainak megvalósítását. A vállalkozó a szerződés keretében köteles volt a rendszert megvalósítani, azt a forráskódjával együtt a megrendelő rendelkezésére bocsátani az alábbi

lépésekben: I. Betét-, Hitel- és Háztartási Költségvetés-számító összes modul (BHHK) éles üzembe helyezés, II. Betét-, Hitel- és Háztartási Költségvetés-számítómodul (BHHK) eredményes éles üzem vége, III. Számlaválasztó összes modul (SZV) megvalósítása éles üzembe helyezés, IV. Számlaválasztó modul (SZV) eredményes éles üzem vége. Köteles volt továbbá a rendszer negyedéves éles üzemeltetési támogatását, valamint a megrendelő eseti megrendelése szerint a rendszer eseti üzemeltetési támogatását és eseti szoftverfejlesztési támogatását az eredményes éles üzemi időszak befejezésétől (IV. mérföldkövet követően), azaz a rendszer fejlesztésének szerződésszerű teljesítésétől számított határidőben biztosítani.

[5] A vállalkozó által elvégzendő feladatok részletes leírását a szerződés 1. számú melléklete tartalmazta azzal, hogy amennyiben az 1. számú melléklet, valamint a szerződés szövege egymástól szakmai szempontból eltér, az ellentét feloldásában elsősorban a melléklet szövege az irányadó. Egyebekben a felek főszabályként a szerződés szövegét tekintették irányadónak.

[6] Az 1.2. pont rögzítette a vállalkozói díj összegét, míg a 9.3. pontban a vállalkozó a neki felróható okból bekövetkező nem, vagy nem szerződésszerű teljesítés esetére kötbér fizetésére kötelezte magát. A 9.3.4. pont értelmében amennyiben a szerződés vagy annak valamely része a vállalkozónak felróható okból meghíúsul (a teljesítés lehetetlenné válik vagy a teljesítést megtagadja) a vállalkozó a meghíúsulás napjától számított 15 napon belül 20 % kötbér fizetésére köteles. A meghíúsulási kötbér mértéke a szerződésből a meghíúsult szolgáltatásokra jutó nettó vállalkozói díj részének 20 %-a volt.

[7] A szerződés elválaszthatatlan részét képezte az 1. számú melléklet, az ajánlati felhívás, a dokumentáció, a műszaki leírás és a követelményspecifikáció; a 2. számú melléklet, a vállalkozó ajánlatának kivonata; a 8. számú mellékletet, az informatikai fejlesztésekkel szembeni követelmények; a 10. számú melléklet, a projektirányítási kézikönyv kivonata.

[8] A peres felek 2016. december 12. napján módosították a vállalkozási szerződést arra tekintettel, hogy a „fizetési számlához kapcsolódó díjak összehasonlíthatósága kapcsán az irányelv vonatkozó részének átültetését megalapozó szabályozás kiadása jelentősen csúszik az Európai Bankhatóság részéről, így az irányelv ezen részének átültetése nem teljesíthető”.

[9] Második alkalommal 2017. december 7. napján került sor a szerződés módosítására azzal az indokkal, hogy az I. fizetési mérföldköbe tartozó „Betét-, Hitel- és Háztartási Költségvetés-számító modul (BHHK) éles üzembe helyezés” vállalkozó általi teljesítése során új beszerzési igény merült fel a megrendelő részéről, amelyre a felek megállapodása szerint a módosítással megemelt összeg fedezetként szolgál. Mivel a megrendelő igényének megfelelően a III. Számlaválasztó modul teljesítési egységből önálló almodulként kerül leválasztásra és elkészítésére a „Képletszerkesztő almodul”, ezért a szerződésmódosítással a felek megállapodnak abban, hogy a III. mérföldkövet „III/1. Képletszerkesztő almodul éles

üzembe helyezéssel történő átadás-átvétel” és „III/2. Számlaválasztó összes további, fennmaradó modul (SZV) megvalósítása éles üzembe helyezésre történő átadás-átvétel” részekre bontják. A szerződésszerű teljesítés, a teljesítésigazolás, a kifizetés és a nem szerződésszerű teljesítésre alkalmazandó jogkövetkezmények vonatkozásában a szerződésben meghatározott feltételeket az egyes részekre vonatkozóan külön-külön alkalmazzák. Az I. és III. mérőföldkövek korábbi megnevezése helyére az „Éles üzembe helyezés” helyett „Éles üzembe helyezésre történő átadás-átvétel” került, a II. és IV. mérőföldkövek határideje pedig „T+napok” helyett „Éles üzembe helyezéstől számított 3 hónap”-ra változott.

[10] A felperes a 2019. április 11-én kelt levelében a szerződést azonnali hatállyal felmondta a vállalkozó teljesítésének késedelmére és a teljesítés nem megfelelő minőségére hivatkozva. A felmondás tartalmazta, hogy a szerződés, illetve a szerződésmódosítások alapján meghatározott II. és IV. mérőföldkő vonatkozásában a vállalkozó szerződésszerű teljesítése a meghatározott teljesítési határidőben és azt követően – a megrendelő által a vállalkozó számára több alkalommal e-mail útján kiküldött írásbeli felszólításban – biztosított póthatáridők egyikében sem volt eredményes.

III.2.

[11] Az elsőfokú bíróság ítélete jogi indokolásában rögzítette, hogy 2016. július 1. napján a felek között a Ptk. 6:238. §-ában szabályozott vállalkozási szerződés jött létre, amelyet kétszer módosítottak. A Kbt. 141. §-ában foglaltakra utalva kiemelte, hogy a perbeli szerződés csak közös megegyezéssel volt írásban módosítható, ezért a perben csatolt, a projekt ütemtervének módosítását alátámasztani hivatott okiratok nem minősülhettek szerződésmódosításnak. Ennek okán nem volt megállapítható, hogy az I. és III. modulok éles üzembe helyezésre való átadását követően, 5 munkanapon belül azt üzembe is kellett volna helyezni.

[12] A kötbér megfizetésére irányuló kereset kapcsán vizsgálta, hogy az alperes a vállalkozási szerződésben megjelölt II. és IV. mérőföldköveket teljesítette-e szerződésszerűen, illetve a teljesítés neki felróható okból maradt-e el. A felperes által jelzett hibák vonatkozásában szakértői bizonyítást rendelt el, amelynek eredménye alapján megállapította, hogy az alperes a II. és IV. mérőföldkövek teljesítése során szerződésszegést követett el, mivel az I. modul éles üzembe helyezését követően nem telt el olyan összefüggő három hónap, amely alatt ne következett volna be szolgáltatáskiesést okozó hiba, míg a III. modul szolgáltatáskiesést okozó hibák miatt élesíteni sem lehetett.

[13] A felperes eredménytelenül hívta fel az alperest a hibák kijavítására, ezért az elsőfokú bíróság álláspontja szerint a felmondás megfelelt a vállalkozási szerződés 9.2.2. pontjában foglaltaknak. A szerződésszegésre figyelemmel az alperes kötbérfizetési kötelezettsége a Ptk. 6:186. § (1) bekezdése és a vállalkozási szerződés 9.3.4 pontja értelmében fennáll.

[14] A kártérítés megfizetésére irányuló kereset vonatkozásában rögzítette, hogy a perbeli szerződés felmondására tekintettel a felperes nem szerezhette felhasználási jogot az elkészült rendszerre és forráskódra, így az addigi teljesítés eredményei számára nem elérhetők. Ezért a korábban kifizetett vállalkozói díj kárnak minősül, amelynek megtérítésére alappal tarthat igényt a Ptk. 6:142. §-a és a szerződés 9.5. pontja értelmében. Megjegyezte, a szerződésszegést alátámasztó szakértői véleményben foglaltakra figyelemmel az alperes a felelősségét e körben kimenteni nem tudta.

[15] Miután a teljesítés nem felelt meg a szerződésben foglaltaknak, így az annak mellékletét képező műszaki leírásnak és követelményspecifikációnak, szerződésszerű teljesítés hiányában az alperest vállalkozói díj nem illeti meg, ezért a viszontkeresetet elutasította.

[16] A perköltségről a Pp. 83. § (1) bekezdése értelmében határozott.

IV.

[17] Az elsőfokú ítélet ellen az alperes terjesztett elő fellebbezést annak megváltoztatása, a kereset elutasítása és a viszontkeresetnek történő helytadás, másodlagosan annak hatályon kívül helyezése és az elsőfokú bíróság új eljárásra és új határozat hozatalára történő utasítása iránt.

[18] Álláspontja szerint az elsőfokú bíróság hiányosan is iratellenesen állapította meg a tényállást, mely alapján téves következtetésre jutott arra tekintettel, hogy a perben beszerzett szakvélemény is aggályos volt. A fellebbezése ezért kétirányú volt, egyrészt a bizonyítékok téves mérlegelésén alapult, másrészt az igazságügyi szakvélemény súlyosan aggályos voltán. Utóbbi körben tartotta szükségesnek az alperes az elsőfokú ítélet hatályon kívül helyezését és az eljárás megismétlését.

[19] Megítélése szerint a perben a jogvita lényege abban ragadható meg, hogyan kerülnek éles üzemi állapotba az alperes által átadott művek. E körben rámutatott arra, hogy a szerződésmódosítások hiányában az eredeti megállapodásban foglaltak szerint az I. mérföldkő megvalósulását követően automatikusan indulnak el a következő mérföldkövek. Utalt a szerződés mellékletére, a műszaki leírás és követelményspecifikációra, amelynek 2.2. fejezete értelmében a naptári napok számítása alapján az élesre állításra 7 naptári nap állt rendelkezésre. A szerződésmódosításokat követően továbbra is az alperes kötelezettségét képezte a modulok fejlesztése és átadása, míg a felperes kötelezettsége volt, hogy azokat átvegye és meggyőződjön arról, alkalmasak-e éles üzemre, majd élesítse és futtassa őket. Miután a 2. számú szerződésmódosítás átvezetésre került a követelményspecifikációban is, amelyre utalt a 2019. január 18. napján megtartott egyeztetés jegyzőkönyve, a melléklet 4.3.22 pontját is a módosítás szerint kellett értelmezni, tehát az eredményes üzemi időszak az éles üzembe helyezésre történő átadással kezdődött. Mindezt azonban az elsőfokú bíróság teljes egészében figyelmen kívül hagyta.

[20] Utalt arra, hogy a felperes a modulok átvételekor tesztet végzett, amely alapján azokat alkalmasnak találta a feladatok elvégzésére, ezt egyébként az ítéleti tényállás is tartalmazza, ennek ellenére az átvételi tesztek eredményes voltát sem értékelte az elsőfokú bíróság az ítéletében. Kiemelte, az ütemtervek csatolásával nem azt akarta bizonyítani, hogy ezeket is módosították a felek, hanem azt, hogy a feladatok ütemezését már az ajánlati felhívás is tartalmazta, a felperesnek a modulok élesítésére 7 nap, azaz 5 munkanap állt rendelkezésére és ezen a szerződésmódosítások sem változtattak. Ilyen módon szerződésszerűen teljesített az átadással, a felperes ugyanakkor az élesítésre vonatkozó kötelezettségét megszegte.

[21] Álláspontja szerint az elsőfokú bíróság az indoklási kötelezettségének sem tett eleget abban a körben, hogy az általa csatolt iratok milyen alaki hiányosságban szenvednek, amely miatt azokat a szerződésmódosítás kapcsán nem lehetett figyelembe venni. Utólagos bizonyítást ajánlott fel arra nézve, hogy az egyoldalú, a másik félhez intézett nyilatkozat megküldésével intézték a felek a szerződésmódosítást. A felek közötti kommunikáció tehát egyoldalú közléssel és annak a másik fél általi tudomásul vételével történt.

[22] Bár fenntartotta álláspontját, hogy a perbeli jogvita szakértői bizonyítás nélkül is eldönthető arra figyelemmel, hogy szerződésszerű teljesítés történt, rámutatott fellebbezésében az igazságügyi szakértői vélemény aggályos voltára is. Kiemelte, a leszállított alkalmazások érdemi vizsgálatát nem végezte el a szakértő és iratellenesen állapította meg, hogy a perben jelzett hibákat nem tagadta, ugyanis csupán azt ismerte el, hogy rögzítésre kerültek a hibák, vagyis a bejelentés tényét. Felhívta a figyelmet arra, hogy a szakértő szerint a tényleges hibajelentések elemzéséhez működő rendszerre lett volna szükség, így a hibák értékelése nem volt lehetséges. A hibák valóságtartalmát nem ellenőrizte a szakértő, csupán azt, hogy ha azok fennállnak, hibának minősíthetőek-e. Maga is utalt ugyanakkor arra, hogy amennyiben az élesítés elhúzódik, az azt eredményezheti, hogy a megváltozott környezetben olyan hibajelzések keletkeznek, amelyek nem jelentkeztek volna, ha az élesítés korábban megtörténik. Ezt az ellentmondást sem tisztázta ugyanakkor az elsőfokú bíróság. Kiemelte végül, hogy a szakvélemény nem az utolsó érvényes műszaki dokumentáció alapján készült, az 1. számú szerződésmódosítás műszaki mellékletét sehol sem említi, valamint a szakértő nem a teljes ajánlati felhívást kapta meg a felperestől.

V.

[23] A felperes fellebbezési ellenkérelme az elsőfokú ítélet helybenhagyására irányult annak helyes indokai folytán.

[24] Fenntartotta, hogy a 2. számú szerződésmódosítás kizárólag az I. és III. modulok teljesítése szempontjából volt releváns, egyéb változást nem okozott a további mérföldkövek vonatkozásában. Megismételte, hogy az alperes jelentős késedelemmel teljesítette az I. mérföldkövet, ebből is adódott a jogszabályi környezet időközbeni megváltozása és az éles

üzembehelyezés 2018. július 21-i megtörténte. Az alperes maga is tudomásul vette a szerződésmódosításban, hogy új fejlesztési igények léptek fel, amelyek szükségesek az éles üzembehelyezéshez. Az átvett I. modul tesztelése során 136 incidens került rögzítésre, amelyek tényét az alperes sem vitatta. Az I. és III. mérőföldkövek teljesítésének elismerése mellett az átvételi tesztelésről kiállított nyilatkozat ugyanakkor csak azt jelentette, hogy az alperes jogosult volt a vállalkozói díj összegének lehívására. Tény ugyanis, hogy az átvett modulok jelentős hibákat tartalmaztak. Utalt ugyanakkor arra, hogy semmilyen érdeke nem fűződött ahhoz, hogy az általa megrendelt fejlesztést késedelmesen élesítse. Fenntartotta, hogy az ügyintézői szintről küldött ütemtáblák egy segédtablázként voltak értelmezhetők, jogi kötőerővel nem bírtak.

[25] Aggálytalannak tartotta a szakvélemény megállapításait és felhívta a figyelmet arra, hogy a szakértő a kirendelő végzésben foglalt feladatának eleget tett. Megjegyezte, hogy az észlelhető hibákról korábban közjegyzői ténytanúsítvány is készült.

[26] Álláspontja szerint az utólagos bizonyítási indítvány elkésett és nem felel meg a Pp. 373. §-ában foglalt törvényi feltételeknek. A bizonyítékok ugyanakkor a felek projektmenedzseri szinten dolgozó kollégáinak levelezését tartalmazzák és nem alkalmasak egyébként sem arra, hogy a szerződésmódosítás alapjául szolgáljanak.

VI.

[27] A fellebbezés annyiban alapos, hogy az elsőfokú ítélet érdemben nem bírálható felül, mert a másodfokú bíróság által elvégzett anyagi pervezetést követően, a felek által tett nyilatkozatok folytán szükséges az eljárás megismétlése.

VI.1.

[28] Az ítéltábla a másodfokú eljárásban észlelte, hogy a felek vállalkozási szerződésből eredő igényeket érvényesítettek a keresetben és a viszontkeresetben, az érvényesített jogukat a Ptk.-ban foglaltakra utalással jelölték meg. Az elsőfokú bíróság is a Ptk. rendelkezéseire hivatkozással állapította meg egyebek mellett a vállalkozási szerződés létrejöttét és tartalmát, a felek szerződéses jogait, kötelezettségeit, illetve az alperes szerződésszegését, késedelmét és a felperesi felmondás jogszerűségét. A felek tényelődása ugyanakkor az volt, hogy az alperes a megállapodás szerint szoftverfejlesztést vállalt és a felperes ehhez kapcsolódóan felhasználási jogot kívánt szerezni. Ahogy a Kúria több precedensértékű határozata rámutat (Pfv.V.20.505/2018/9., Pfv.V.21.737/2013., BH2015. 11.), ha a szerződés tárgya szoftver kifejlesztése, a létrehozandó mű szerzői jogi védelem alatt áll, így a megrendelő és a szerző megállapodása felhasználási szerződés. Ebből következően a peres felek között vállalkozással vegyes felhasználási szerződés jött létre, amelyből a per a felhasználási szerződést képező részt érinti.

[29] A felhasználási szerződés szabályait elsődlegesen a szerzői jogról szóló 1999. évi LXXVI. törvény (a továbbiakban: Szjt.) határozza meg, ami kiter – egyebek mellett – a jelen

per tárgyát is képező kérdésekre, például a mű átvételével kapcsolatos eljárásra, a hibás teljesítése esetén érvényesíthető szavatossági jogokra, az egyoldalú megszüntetés lehetőségére.

[30] Ezáltal a felek vállalkozási szerződés létrejöttére vonatkozó jogi érvelése és a tényállításaik között ellentmondás volt, továbbá a Ptk. vállalkozási szerződésre vonatkozó szabályait a per tárgyát képező szerződéssel összefüggésben – az elsőfokú bírósággal együtt – tévesen értelmezték, illetve tévesen látták alkalmazhatónak.

[31] A fentiek miatt és a Pp. 237. § (1) bekezdése és (3) bekezdésének a) pontja alapján az elsőfokú bíróság anyagi pervezetése nem volt megfelelő. Az ítéltábla ezért a Pp. 369. § (4) bekezdésében foglaltak szerint elvégezte a saját anyagi jogi álláspontja szerint helyes anyagi pervezetést és lehetőséget biztosított a feleknek nyilatkozataik megtételére. Ebből következően a Pp. 373. (5) bekezdése értelmében lehetőség nyílt a fentiekkel összefüggő kereset/viszontkereset-, illetve ellenkérelem-változtatásra, utólagos bizonyítás felajánlására is.

VI.2.

[32] Az anyagi pervezetést követően – lényegében az ítéltábla anyagi jogi álláspontjából kiindulva – a felperes a kereset jogi érvelését kiegészítő, utólagos bizonyítást indítványozó, az alperes pedig a viszontkereset megváltoztatására irányuló nyilatkozatot tett.

[33] A felperes egyebek mellett kifejtette, hogy az Szjt. 49. §-ában, illetve 60. § (5) bekezdésében meghatározott, a mű elfogadásával kapcsolatos nyilatkozattételi kötelezettségének az előírt határidőn belül eleget tett, és a szerződés nem tartalmaz a fenti szakaszokkal ellentétes rendelkezést. Állította, hogy több alkalommal élt az Szjt. 49. § (2) bekezdésében rögzített, a mű kijavításra történő visszaküldési jogával. Kifejtette továbbá, hogy nem az Szjt. 49. § (3) szerinti elállás jogát választotta, hanem a szerződésben biztosított felmondás jogával élt, amelynek alapja a késedelem, valamint a hibás teljesítés volt, és helyesen állapította meg az elsőfokú bíróság, hogy a felmondása megfelelt a szerződés 9.2.2 pontjában foglaltaknak. Nem vitatta, hogy az Szjt. 49. § (4) bekezdése szerint, ha a mű javítás után sem alkalmas a felhasználásra, a szerzőt mérsékelt díjazás illeti meg, de álláspontja szerint az adott esetben az alperes erre sem tarthat igényt, mert annak az a jogszabályi feltétele, hogy a kijavításnak tegyen eleget, ezt pedig elmulasztotta.

[34] Az alperes viszontkereset módosítására irányuló nyilatkozata szerint felhasználói díj megfizetésére irányuló jogot érvényesít a perben a jövőben megalkotandó műre vonatkozó szerződés alapján figyelemmel arra, hogy a művet a határidő lejártára tekintettel elfogadottnak kellett tekinteni. Állította, hogy a 3 hónapos (eredményes) üzemi időszak az éles üzembe helyezésre történő átadás-átvételkor kezdődött. Az elkészült műveket átadta a felperesnek és igazolást kapott arról is, hogy az átvételi teszt sikeresen megvalósult. A felperes az elfogadásról sem az Szjt. szerinti 4 hónapos, sem a szerződés szerinti 3 hónapos határidőben nem nyilatkozott. Az Szjt. alapján az átadott művek elfogadottnak tekintendők

azáltal, hogy a kérdéses időszakban a felperes nem rögzített szolgáltatáskiesést eredményező hibát.

VI.3.

[35] A Pp. 384. § (2) bekezdése értelmében a másodfokú bíróság az anyagi pervezetéssel összefüggő felülbírálati jogkör keretében – ha a felek szükséges nyilatkozatai rendelkezésre állnak – akkor dönt az ügy érdemében, ha a fél nyilatkozata és az elsőfokú eljárás szükség szerinti kiegészítése folytán az elsőfokú eljárásnak az ügy érdemi eldöntését befolyásoló hibája orvosolható. Az elsőfokú ítélet hatályon kívül helyezésére pedig akkor kerül sor, ha az előzőek szerint érdemben nem lehet dönteni.

[36] Az adott esetben az ítéltábla felhívására a felperes úgy nyilatkozott, hogy az érvényesíteni kívánt jogot nem kívánja módosítani, a jogi érvelésének kiegészítésével azonban a követelését lényegében új alapokra helyezte. Az ítéltábla anyagi jogi álláspontját elfogadva maga is arra hivatkozott, hogy a felek megállapodása a szoftverfejlesztésre vonatkozó részében felhasználási szerződésnek minősül, ezért arra az Szjt. szabályait kell alkalmazni. Állította ugyanakkor, hogy az Szjt. dispozitív rendelkezéseitől eltérhettek a megállapodásukban, ezért élhetett a felmondás jogával. Az alperesi viszontkeresettel szemben pedig egyebek mellett azzal érvelt, hogy az Szjt. szerinti nyilatkozat megtételét nem mulasztotta el, ezért a mű nem tekinthető elfogadottnak. Ezzel szemben az alperes a viszontkereset módosítására irányuló nyilatkozatában az érvényesíteni kívánt jogát megváltoztatta és felhasználói díj címén kívánta a követelését érvényesíteni az Szjt. azon szabályára is hivatkozással, amely szerint az elfogadó nyilatkozat megtételére nyitva álló határidő elmulasztása esetén a mű elfogadottnak minősül.

[37] A fenti nyilatkozatok alapján olyan új kérdések merülnek fel a perben, amelyek tekintetében elsődlegesen a feleknek kell megtenni a nyilatkozataikat, ezt követően pedig vizsgálni kell a további anyagi pervezetés szükségességét. Mindezek miatt az elsőfokú eljárás kiegészítésével az elsőfokú eljárásnak az ügy érdemi eldöntését befolyásoló hibája, az anyagi pervezetés hiánya a másodfokú eljárásban nem orvosolható.

VI.4.

[38] A felek részéről további nyilatkozatok, jogi érvelések szükségesek – a másodfokú tárgyaláson előadottakra is figyelemmel – abban a körben, hogy az alperes által kifejleszteni vállalt szoftver egybehangzóan állított oszthatatlanságának és az egyetlen forráskód létezésének a kereset, illetve a viszontkereset tekintetében milyen jelentőséget tulajdonítanak, amennyiben a mű oszthatatlan volt, akkor az egyes modulok átadása, a mérföldkövek elérése mennyiben minősül teljesítésnek. Kiindulópontként szolgálhatnak ezzel kapcsolatban a szerződés azon rendelkezései, amelyekből az oszthatóságra vagy oszthatatlanságra lehet következtetni: a „teljesítési mérföldkövek” és határidők a hozzájuk kapcsolódó teljesítésigazolásokkal és díjakkal; a dokumentum és forráskód átadási kötelezettség (7.1.); a kötbér vetítési alapja; a szerződés vagy annak részének meghiúsulása (9.3.4.); a szerződés megszűnéséhez kapcsolódó elszámolási kötelezettség (9.7.). Figyelemmel kell lenni a

szerződésmódosításokban foglaltakra, a 2. számú szerződésmódosítással elérni kívánt célra is. A fentiekhez képest lehet állást foglalni arról, hogy az Szjt.-nek a mű átvételére vonatkozó – szigorú határidőket tartalmazó – szabályai az egyes modulok vonatkozásában mennyiben alkalmazhatók, azok alapján szerződésszerű teljesítésnek kell-e tekinteni az egyes mérföldkövek megvalósulását, a modulok átadását. Felmerülhet annak vizsgálata is, hogy a felek tényelőadásai, illetve jogállítási közbenső szerződésszegés megvalósulását foglalják-e magukban. Szükségessé válhat az állásfoglalás abban a körben is, hogy az Szjt.-nek a mű átvételéhez kapcsolódó – kógens – szabályaitól a felek eltértek, eltérhettek-e.

[39] Nem lehet figyelmen kívül hagyni továbbá, hogy a felperes kártérítés iránti keresete valójában a szerződés alapján az általa az alperesnek kifizetett díj visszakövetelésére irányul. Az ebben rejlő ellentmondás feloldása érdekében szükségesnek látszik a felperes felhívása nyilatkozattételre abban a körben, hogy a kártérítés iránti igénye mennyiben van összhangban a szerződés azon rendelkezésével, amely szerint a szerződés bármilyen okból történő megszűnése esetén a felek kötelesek egymással elszámolni (9.7.), továbbá a Ptk. 6:213. §-ában és a 6:212 §-ában foglaltakkal. Utóbbiak értelmében ugyanis a szerződés felmondása esetén a szerződés megszüntetésének a szabályait kell alkalmazni, ami azt jelenti, hogy a felek további szolgáltatásokkal nem tartoznak és kötelesek egymással a megszűnés előtt már teljesített szolgáltatásokkal elszámolni. Ezzel szemben az elállás esetén alkalmazandó, a szerződés felbontásának szabálya szerint a már teljesített szolgáltatások visszajárnak, és ha az eredeti állapot természetben nem állítható helyre a szerződés felbontásának nincs helye.

VII.

[40] Az ítéltábla a fentiekre tekintettel a Pp. 384. § (2) bekezdés b) pontja alapján – a Pp. 369. § (4) bekezdésében meghatározott felülbírálati jogkörének gyakorlását követően – az elsőfokú ítéletet hatályon kívül helyezte és az elsőfokú bíróságot új eljárásra és új határozat hozatalára utasította. A felek nyilatkozata folytán ugyanis az elsőfokú eljárás kiegészítésével nem volt orvosolható az elsőfokú eljárásnak az ügy érdemi eldöntését befolyásoló hibája [Pp. 384. § (2) bekezdés a) pont ab) alpont].

[41] Az új eljárást a perfelvételi szaktól kell lefolytatni és az elsőfokú bíróságnak lehetőséget kell biztosítani a feleknek, hogy a fenntartott kereset és viszontkereset vonatkozásában a perfelvételi nyilatkozataikat, a további bizonyítási indítványokra is kiterjedően megtehessék, tisztáznia kell továbbá az esetlegesen ezt követően is fennálló ellentmondásokat. Az ezekre figyelemmel esetlegesen szükséges anyagi pervezetés és további bizonyítás lefolytatása után lesz az elsőfokú bíróság abban a helyzetben, hogy a keresetről és a viszontkeresetről érdemben döntsön.

VIII.

[42] Az ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletének hatályon kívül helyezésére tekintettel a Pp. 386. § (3) bekezdése szerint a le nem rótt fellebbezési illeték összegét és a másodfokú eljárás során a jogi képviselővel eljáró felek ügyvédi munkadíjból álló perköltségét mérsékelt összegben állapította meg a bírósági eljárásban megállapítható ügyvédi költségekről szóló

32/2003. (VIII.22.) IM rendelet 3. § (5) és (6) bekezdései, illetve a 2. § (2) bekezdése alapján a jogorvoslati eljárás kisebb munkaterhére, az annak során kifejtett képviseleti tevékenységre tekintettel. Annak viseléséről az elsőfokú bíróságnak kell döntenie a megismételt eljárás eredményére figyelemmel.

Budapest, 2023. június 29.

dr. Sándor Ottó s. k.
a tanács elnöke

dr. Vasady Loránt Zsolt s. k.
dr. Balsai Csaba Zoltán s. k.
előadó bíró
bíró